

BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING KOMPYUTER SAVODXONLIGINI OSHIRISH

Andijon davlat pedagogika instituti Matematika

va informatika kafedrası stajyor-o'qituvchisi

Abduvaliyev Akmaljon

Annotatsiya: Mazkur maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarining kompyuter savodxonligini oshirishning ahamiyati, usullari va zamonaviy texnologiyalarning bu boradagi o'rni yoritiladi. Raqamli texnologiyalar ta'lim jarayoniga qanday ta'sir ko'rsatishi, o'quvchilar uchun qiziqarli va samarali dars uslublarini joriy etish yo'llari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: kompyuter savodxonligi, boshlang'ich ta'lim, raqamli texnologiyalar, axborot texnologiyalari, interaktiv ta'lim.

Annotation: This article will highlight the importance of improving computer literacy of Primary School students, methods and the role of modern technologies in this regard. How digital technologies affect the educational process, ways to introduce interesting and effective lesson methods for students are analyzed.

Keywords: computer literacy, primary education, digital technology, information technology, interactive education.

Аннотация: В данной статье освещается значение, методы и роль современных технологий в повышении компьютерной грамотности учащихся начальных классов. Будет проанализировано, как цифровые технологии влияют на образовательный процесс, а также способы внедрения интересных и эффективных стилей уроков для учащихся.

Ключевые слова: компьютерная грамотность, начальное образование, цифровые технологии, информационные технологии, интерактивное обучение.

Kirish

Bugungi kunda raqamli texnologiyalar hayotimizning ajralmas qismiga aylangan bo‘lib, u ta’lim sohasida ham muhim o‘rin tutadi. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining kompyuter savodxonligini oshirish nafaqat ularning intellektual rivojlanishi, balki kelajakda zamonaviy texnologiyalar bilan ishlash ko‘nikmalarini shakllantirish uchun ham muhim ahamiyat kasb etadi.

Hozirgi vaqtda ko‘plab rivojlangan davlatlarda maktab ta’limida raqamli texnologiyalar keng qo‘llanmoqda. O‘zbekiston ta’lim tizimi ham ushbu yo‘nalishda jadal islohotlarni amalga oshirmoqda. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilari uchun maxsus ishlab chiqilgan kompyuter dasturlari va interaktiv darsliklar orqali ularning bilim olish jarayoni yanada qiziqarli va samarali bo‘lmoqda.

Kompyuter savodxonligi deganda, o‘quvchilarning kompyuter va axborot texnologiyalari bilan ishlash ko‘nikmalarini egallashi tushuniladi. Bu ko‘nikmalar quyidagilarni o‘z ichiga oladi:

Kompyuter va uning asosiy tarkibiy qismlari bilan tanishish;

Klaviatura va sichqoncha bilan ishlash;

Dasturlar va o‘yinlar orqali mantiqiy fikrlashni rivojlantirish;

Internetdan xavfsiz foydalanish;

Matn muharrirlari va taqdimot dasturlarida ishlash ko‘nikmalarini o‘rganish.

Boshlang‘ich sinflarda ushbu ko‘nikmalarni shakllantirish bolalarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini oshirish, kreativ yondashuvni rivojlantirish va raqamli dunyoga moslashishiga yordam beradi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kompyuter savodxonligini oshirishda quyidagi zamonaviy texnologiyalar samarali vosita bo'lib xizmat qiladi:

Interaktiv doskalar – o'quv jarayonini jonlantiradi va bolalarning darsga bo'lgan qiziqishini oshiradi;

O'quv dasturlari va mobil ilovalar – Scratch, Code.org kabi dasturlar orqali dasturlashning boshlang'ich ko'nikmalari o'rgatiladi;

Virtual laboratoriyalar – tajribalar o'tkazish va amaliy mashg'ulotlarni interaktiv tarzda o'rganish imkonini beradi;

Gamifikatsiya (o'yinlashtirish) – o'yinlar orqali o'rganish jarayoni qiziqarli va samarali bo'ladi.

Boshlang'ich sinflar uchun kompyuter ta'lim dasturlarining samaradorligi. Boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun ishlab chiqilgan maxsus ta'lim dasturlari bolalarning texnologik bilimlarini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Misol uchun:

Scratch – dasturlash asoslarini o'rgatish uchun qulay platforma;

Code.org – bolalarning algoritmik fikrlashini rivojlantirish uchun mo'ljallangan platforma;

Khan Academy Kids – interaktiv o'yinlar orqali o'quvchilarni rivojlantirish.

Bu kabi dasturlar orqali o'quvchilar mantiqiy fikrlash, muammo yechish va kreativ yondashuv ko'nikmalarini shakllantiradilar.

Ota-onalar va o'qituvchilarning roli

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kompyuter savodxonligini oshirishda ota-onalar va o'qituvchilarning roli juda muhim.

O'qituvchilar zamonaviy texnologiyalardan foydalanish bo'yicha malaka oshirish kurslarida ishtirok etishlari kerak.

Ota-onalar farzandlarining kompyuter va internetdan foydalanishini nazorat qilib, ularni xavfsiz raqamli muhit bilan ta'minlashlari lozim.

Ta'lim muassasalari zamonaviy texnologiyalar bilan ta'minlanishi zarur.

Xulosa va tavsiyalar

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kompyuter savodxonligini oshirish zamonaviy ta'lim tizimining muhim yo'nalishlaridan biridir.

Tavsiyalar:

1. Boshlang'ich sinflar uchun maxsus ishlab chiqilgan interaktiv darsliklar va o'quv dasturlaridan foydalanish.
2. O'qituvchilar uchun doimiy ravishda axborot texnologiyalari bo'yicha malaka oshirish kurslarini tashkil qilish.
3. Ota-onalarga farzandlarining kompyuter savodxonligini oshirish bo'yicha metodik ko'rsatmalar berish.
4. Ta'lim muassasalarini zamonaviy texnologiyalar bilan ta'minlash va o'quv jarayoniga integratsiya qilish.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli ta'lim tizimini rivojlantirish" bo'yicha qarori.
2. Scratch va Code.org platformalari bo'yicha xalqaro tadqiqotlar.
3. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi rasmiy ma'lumotlari.
4. Raqamli ta'lim va interaktiv o'qitish bo'yicha ilmiy maqolalar.

5. O‘zbekiston ta’lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish bo‘yicha tajribalar.